

Výhľad pre rok 2014 zostáva optimistický. Kľúčom k úspechu budú inovácie, výskum a vývoj, kľúčom k prežitiu bude kvalifikovaná pracovná sila.

Prieskum dodávateľov automobilového priemyslu

Slovensko, 2014

*Spoločnosť PwC v spolupráci so
Zväzom automobilového priemyslu
SR zisťovali súčasný stav, kľúčové
faktory, ako aj budúci očakávaný
vývoj v segmente dodávateľov
automobilového priemyslu na
Slovensku.*

Milí priatelia a obchodní partneri

Jens Hörning
líder pre automobilový priemysel
PwC Slovensko

Spoločnosť PwC už po 17. krát uskutočnila globálny CEO prieskum, ktorého výsledky boli nedávno zverejnené a preroكované na ekonomickom fóre v Davose. V tomto roku boli generálni riaditelia firiem z automobilového priemyslu optimistickjší i napriek obavám zo širokého spektra rizík. Uvedomujú si potrebu reagovať na globálne trendy, na čo sa už mnohí pripravujú a len malá časť si myslí, že ich zodpovedné oddelenia sú už dobre pripravené.

Lídri automobilových firiem sú pevne presvedčení o tom, že nastane zlepšenie stavu globálnej ekonomiky i napriek obavám z nestability výmenných kurzov, rastu nákladov na energie, rastu cien surovín ako aj narušenia kontinuity dodávateľských reťazcov a rastúceho daňového zaťaženia.

Lídri automobilových firiem sa stotožňujú s názorom, že globálne trendy spočívajú v transformácii podnikania a sú presvedčení, že digitálna ekonomika, sociálne médiá, mobilné zariadenia, demografická fluktuácia a globálne presuny v ekonomickej sile budú mať dopad na automobilový priemysel.

Aký je ich dopad na Slovensko? Slovenskí dodávatelia nezasobujú len výrobcov automobilov na Slovensku. Ich dodávky smerujú do dodávateľských reťazcov po celom svete a preto Slovensko je i bude v tomto smere ovplyvňované globálnymi trendmi. Slovenskí dodávatelia potvrdzujú pozitívny výhľad do budúcnosti. Slovenský dodávateľský sektor je nosným pilierom slovenského automobilového priemyslu a ak chce Slovensko byť naďalej úspešné, musí si udržať konkurencieschopnosť voči ostatným krajinám. Platformová stratégia výrobcov automobilov ponúka širokú škálu možností, avšak konkurenčný boj a riziká rastú. Výhoda lacnej práce, požadovanej produktivity a kvalifikovaných ľudí, na čo sa dalo spoliehať v minulosti už nebude postačovať na udržanie kroku s globálnymi trendmi. Kľúčom k úspechu budú inovácie a požadovaná kvalifikácia. Preto vzniká potreba skvalitniť vzdelávací systém, čo potvrdzujú aj odpovede generálnych riaditeľov.

Toto je v poradí druhý prieskum názorov dodávateľov pre automobilový priemysel na Slovensku, výsledky ktorého boli publikované v apríli 2014. V mnohých ohľadoch ich odpovede potvrdzujú trendy zaznamenané na globálnej úrovni. Verím, že zistenia a závery z prieskumu Vás zaujmú a prinesú Vám nové poznatky.

Ing. Jaroslav Holeček
prezident
ZAP SR

Automobilový priemysel Slovenskej republiky v roku 2013 potvrdil svoju výkonnosť a opätovne sme zaznamenali úspešný rok, keď traja naši výrobcovia automobilov vyprodukovali rekordných 987.718 osobných motorových vozidiel, pričom na 6,6%-nom náraste oproti roku 2012 sa podieľali všetky tri automobilky pôsobiace na Slovensku. Rovnako ako výrobcovia automobilov i naši lokálni subdodávatelia zaznamenali nárast dodávok komponentov, modulov a systémov, a to nielen našim trom výrobcom, ale viac ako 60 percent subdodávateľov slovenského automobilového priemyslu svoje výrobky exportovali.

Výrobné kapacity výrobcov automobilov sú už na svojich hraniciach a tieto sa dajú ďalej prekračovať len v prípade významných investícií do rozširovania výroby. Obrovský potenciál však vidíme v rozvoji dodávateľských sietí lokalizáciou výroby komponentov a modulov v celej dĺžke dodávateľského reťazca.

Keď sa na Zväze automobilového priemyslu Slovenskej republiky zamýšľame nad dlhodobým rastom a udrzaním konkurencieschopnosti automobilového priemyslu SR, vníname, že táto problematika je úzko spojená práve s rozvojom dodávateľov. Dodávatelia a zvyšovanie ich podielu pre lokálne automobilky sú bytostne závislé na schopnosti vzdelávacieho systému pripraviť dostatok kvalifikovaných pracovníkov, schopných v krátkej dobe plniť kvalifikované náročné úlohy v automobilovom priemysle. Podobne sme si vedomí, že je potrebné vytvoriť funkčný systém na sprostredkovanie vedecko-výskumných kapacít pre potreby priemyslu a jeho inštitucionalizáciu tak, aby výsledkom boli nové alebo inovované výrobky, technológie, materiály a procesy, ktoré zabezpečia konkurencieschopnosť jednotlivých výrobcov a subdodávateľov a tým tiež najvýznamnejšieho priemyselného odvetvia na Slovensku.

Štúdia, ktorú spracoval náš člen a partnerská organizácia PwC je pre nás inšpiráciou, nakoľko v sebe zhrňa názory, potreby a požiadavky dodávateľov pre automobilový priemysel. Na druhej strane štúdia dokazuje, že nami už v roku 2012 definované a v súčasnosti podnikané kroky v rámci naplňovania strategických cieľov zabezpečenia konkurencieschopnosti, sú v súlade s potrebami prevažnej časti dodávateľov na Slovensku. Je dôležité pokračovať v nastúpenej ceste a využiť šance, ktoré sa nám ponúkajú vďaka prosperite našich automobiliek a celkovému vývoju v automobilovom priemysle.

Hlavné zistenia z prieskumu

Druhý ročník prieskumu medzi dodávateľmi pre automobilový priemysel, ktorý organizovala a realizovala spoločnosť PwC v spolupráci so Zväzom automobilového priemyslu SR, identifikuje trendy a pretrvávajúce výzvy automobilového priemyslu na Slovensku. Hlavným posolstvom z prieskumu je, že automobilový priemysel na Slovensku so svojím širokým spektrom dodávateľov si udržal svoje postavenie a napriek stagnácii európskych ekonomík vykázal za rok 2013 pozitívne výsledky. Je preto kľúčovou súčasťou slovenskej ekonomiky a jej rastu. Ako vyplýva z odpovedí respondentov prieskumu, výhľad pre rok 2014 je optimistický a zodpovedá dlho očakávanému oživeniu európskej produkcie automobilov a predaja áut v tomto roku. Prognózy sú pre slovenských dodávateľov veľmi sľubné, pretože silné stránky, ako je produktivita práce, moderné výrobné haly a výroba komponentov pre modely, ktoré sa na svetových trhoch dobre predávajú, sú už overené časom. Avšak riziká a výzvy tohto odvetvia nadobúdajú stále väčší význam a podľa dodávateľov predstavujú: zameranie sa na inovácie, dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily a konkurenčné výhody Slovenska. S potešením môžeme konštatovať, že aj v tejto oblasti zaznamenali slovenskí dodávatelia určité pozitívne trendy.

Prieskum ukazuje, že rok 2014 bude pre dodávateľov pre automobilový priemysel takisto úspešný. Dve z odpovedí predstavujú výzvu pre tento segment – približne 23 % dodávateľov očakáva presun produkcie na Slovensko a 71 % dodávateľov považuje za problém nedostatok kvalifikovaných ľudí. Toto znamená strategickú úlohu pre všetkých zainteresovaných – uskutočnenie zmien v odbornom vzdelávaní, ktoré budú odrážať skutočné potreby súkromného sektora.

Peter Mrnka, Direktor
špecialista pre automobilový priemysel

Rok zmien

Slovenskí dodávatelia sú závislí nielen na troch domácich výrobcach automobilov, ale vo veľkej miere i na produkcii v Európskej únii a nepriamo na predaji áut v svetových ekonomikách. Pozrime sa na rok 2013 a na prognózy pre rok 2014:

Výroba

V porovnaní s rokom 2012 vzrástla v roku 2013 celosvetová produkcia automobilov o 4 %, na viac než 87 miliónov automobilov. Podobne ako v predchádzajúcom roku, kľúčovými teritóriami vykazujúcimi rast boli opäť Čína a USA a na tretom mieste Brazília. Najvýznamnejšími regiónmi pre slovenských dodávateľov sú však krajiny EÚ a Rusko – produkcia automobilov v Západnej Európe a nových členských štátoch (nové EU12) v roku 2013 stagnovala v porovnaní s 9%-ným poklesom v predchádzajúcom období, zatiaľ čo v Rusku bol zaznamenaný pokles produkcie o 3 %. Tieto výkony zaostávajú za výsledkami Slovenska, kde traja OEM producenti vyrobili v roku 2013 približne 988 tisíc automobilov, čo je o 7 % viac než v roku 2012. Podľa predpovedí PwC Autofacts® bude po období stagnácie rok 2014 rokom zmien v oblasti produkcie automobilov v EÚ. Vďaka top 5 krajinám sa zvýši objem výroby o 4 % (Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Veľká Británia a Česká republika); očakáva sa výrazné oživenie produkcie aj v Taliansku, Maďarsku a Slovinsku. Dlhodobejší výhľad do roku 2020 ukazuje nepretržitý rast o 18 % nad úroveň roku 2013.

Výroba – všetky vozidlá (v tisícoch)	2011	2012	zmena	2013	zmena
EU15 & EFTA	14 122	12 791	-9 %	12 766	0 %
EU12 (noví členovia)	3 401	3 447	1 %	3 418	-1 %
z toho: Slovensko	640	927	45 %	988	7 %
Rusko	1 990	2 233	12 %	2 175	-3 %
USA	8 662	10 333	19 %	11 046	7 %
Brazília	3 408	3 403	-0 %	3 740	10 %
Čína	18 419	19 272	5 %	22 117	15 %
India	3 927	4 175	6 %	3 881	-7 %
Japonsko	8 399	9 943	18 %	9 630	-3 %
Ostatní	17 553	18 612	6 %	18 527	%
Výroba spolu	79 880	84 208	5 %	87 300	4 %

Predaj

Globálne štatistiky predaja za rok 2013 vcelku zodpovedajú číslam globálnej produkcie. Kľúčovými rastúcimi tržmi boli USA (+7 %) a Čína (+14 %), zatiaľ čo predaj v Japonsku, Indii, Rusku a EÚ klesal alebo stagnoval. Porovnanie predaja a výroby podľa regiónov nám pomohlo identifikovať najväčších netto dovozcov v roku 2013, ktorými boli USA, Rusko a západná Európa – hlavné trhy svetových hráčov. Zatiaľ čo Čína a USA vykazovali v roku 2013 rast predaja, pre slovenský automobilový priemysel sa črtá dokonca významnejší trend v EÚ. Po šiestich rokoch poklesu predaja automobilov sa tento trend spomalil a vo všetkých veľkých krajinách EÚ a v krajinách strednej Európy bol v posledných mesiacoch zaznamenaný rast. Pozitívny trend v registráciách nových automobilov pokračuje aj v 1. štvrtroku 2014. Podľa predpovedí PwC Autofacts® by sa mal v tomto roku zvýšiť predaj osobných automobilov v EÚ o 4 %, cca na 12,3 miliónov. Očakáva sa, že predaj osobných automobilov bude rásť aj v rokoch 2015 a 2016, a to o 5 % ročne.

Očakávané zvýšenie produkcie automobilov v roku 2014 v krajinách EÚ, pretrvávajúci veľký dopyt v USA a Číne ako aj oživenie predaja automobilov v EÚ potvrdzujú pozitívne očakávania slovenských dodávateľov pre automobilový priemysel, ktoré uvádzame v správe ďalej.

Predaj – všetky vozidlá (v tisícoch)	2011	2012	zmena	2013	zmena
EU15 & EFTA	14 684	13 420	-9 %	13 182	-2 %
EU12 (noví členovia)	934	905	-3 %	913	1 %
z toho: Slovensko	78	78	0 %	75	-4 %
Rusko	2 902	3 142	8 %	2 950	-6 %
USA	13 041	14 786	13 %	15 884	7 %
Brazília	3 633	3 802	5 %	3 767	-1 %
Čína	18 505	19 306	4 %	21 984	14 %
India	3 288	3 596	9 %	3 241	-10 %
Japonsko	4 210	5 370	28 %	5 376	0 %
Ostatní	16 894	17 840	6 %	18 096	1 %
Predaj spolu	78 091	82 167	5 %	85 394	4 %

Zdroj: OICA, Svetová produkcia motorových vozidiel, podľa krajín 2011–2013

Charakteristika respondentov

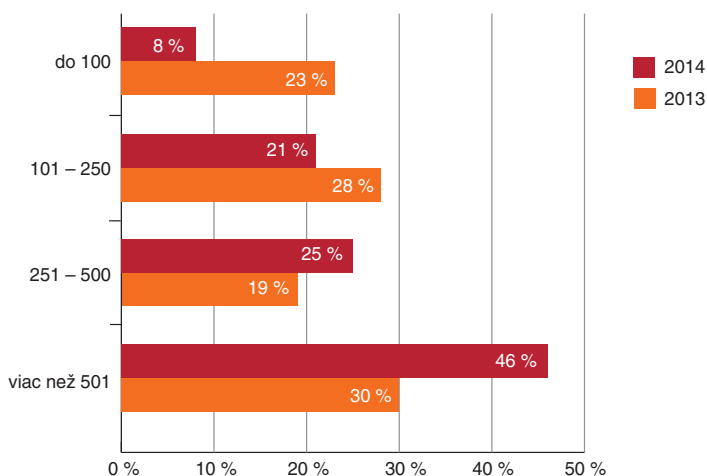
Na prieskume sa zúčastnili respondenti zo všetkých regiónov Slovenska, pričom prevažovali dcérske spoločnosti väčších medzinárodných korporácií (90 %). Väčšina dodávateľov má komplexnejšie výrobné procesy a produkujú komponenty kategórie Tier 1. Takmer 50 % respondentov uviedlo, že ich firma má viac než 500 zamestnancov a štvrtina firiem zamestnáva viac než 250 ľudí. (Graf 1 a Graf 2)

Približne 27 % respondentov dodáva komponenty jednému slovenskému výrobcovi automobilov a 31 % ich dodáva viac než jednému výrobcovi na Slovensku. Avšak vyše 40 % firiem dodáva svoje výrobky priamo zákazníkom v zahraničí. V tomto spočíva veľký potenciál, pretože slovenskí OEM už teraz zaznamenávajú vysokú využiteľnosť. (Graf 3)

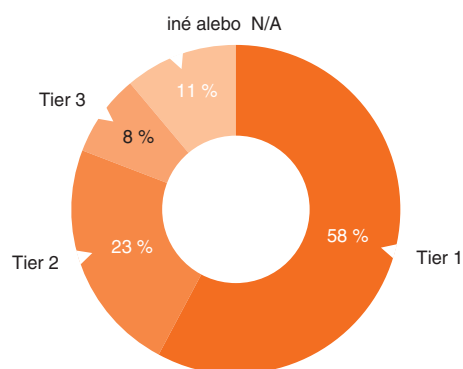
Aj v tomto roku pretrvávajú dva trendy: 1) prioritný odbyt výrobkov do západnej a strednej Európy a 2) široké spektrum ostatných finálnych trhov s vysokým rastom. Vychádzajúc z predpovedaného rastu produkcie automobilov v západnej Európe v roku 2014 a v nasledujúcich rokoch ako aj oživenia predaja v EÚ zostáva výhľad pre slovenských dodávateľov pre automobilový priemysel naďalej pozitívny.

Približne 90 % produkcie slovenských dodávateľov končí v automobiloch predávaných v západnej a strednej Európe. Podiel čínskeho a východoeurópskeho trhu predstavuje 23 – 31 % odbytu slovenských dodávateľov. Podobne ako v roku 2012, pre 15 – 20 % dodávateľov je relevantný aj trh Severnej a Južnej Ameriky. Ak sa pozrieme na diverzitu geografických trhov z iného pohľadu, zistíme, že 25 % dodávateľov sa sústreďuje na jedno teritórium (najčastejšie je to západná Európa), 33 % dodáva do dvoch teritórií (zväčša západná a stredná Európa), a 42 % dodávateľov pokrýva potreby troch alebo viacerých teritórií. Táto diverzita sa od predchádzajúceho roku nezmenila. Sme presvedčení, že toto je významná konkurenčná výhoda v rámci regiónu, ktorá napomáha k zníženiu závislosti spoločností od jedného trhu. (Graf 4)

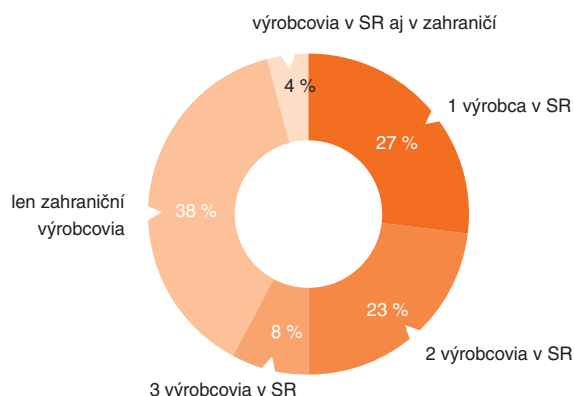
Graf 1: Koľko zamestnancov (vlastných a externých) pracuje vo Vašich závodoch?

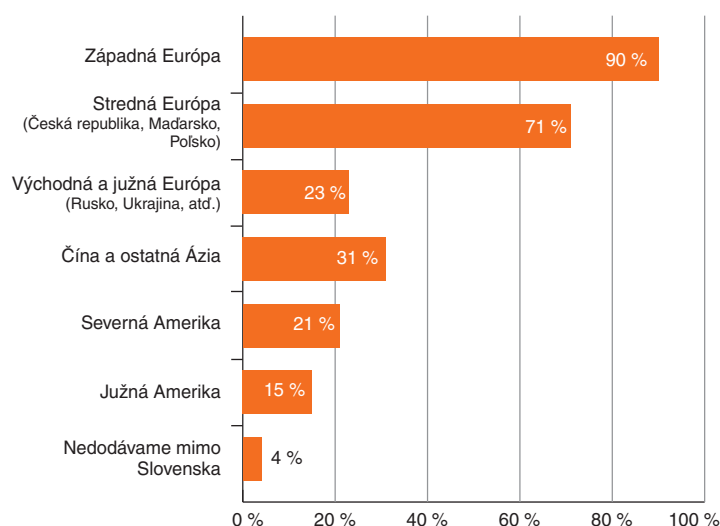
Graf 2: Aký stupeň dodávateľa predstavuje Vaša spoločnosť v rámci dodávateľského reťazca?

Graf 3: Priami odberatelia slovenských dodávateľov

Graf 4: Ktoré sú finálne zahraničné trhy pre Vaše výrobky?
Respondenti mali možnosť označiť viacero oblastí.

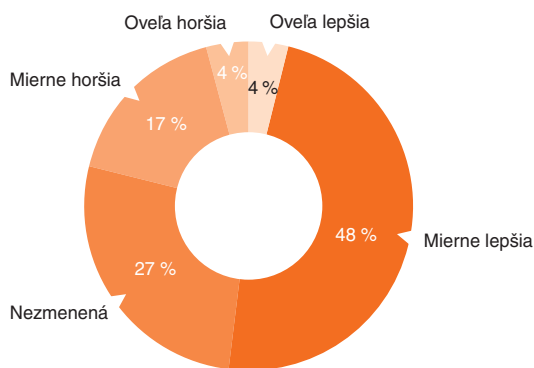
Hospodárske výsledky za rok 2013

V prípade viac než polovice respondentov (52 %) došlo v roku 2013 k zlepšeniu finančnej situácie. Aj keď v roku 2012 zaznamenalo zlepšenie výsledkov až 64 % respondentov - aj v súvislosti s enormným nárastom produkcie troch slovenských OEM, naďalej prevažuje podiel dodávateľov so zlepšujúcou sa alebo stabilnou finančnou situáciou. Naproti tomu, podiel firiem so zhoršujúcimi sa výsledkami v našom prieskume klesol z 29 % v roku 2012 na 21 % v roku 2013. (Graf 5)

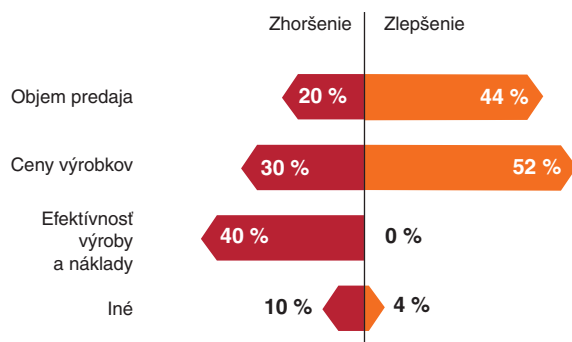
Celkovo predstavuje produkcia dodávateľov pre automobilový priemysel a výrobcov automobilov 26% slovenského exportu.

Dodávateľia, ktorým sa v roku 2013 darilo viac ako v predošlom období uvádzajú ako dôvody najmä rast odbytu ako aj lepšie ceny za svoje výrobky. Firmy, u ktorých došlo k zhoršeniu ekonomickej situácie, uvádzali ako hlavné príčiny pokles odbytu a predajných cien ako aj nárast cien vstupov. (Graf 6)

Graf 5: Aká bola celková finančná situácia Vašej spoločnosti v roku 2013 v porovnaní s predchádzajúcim rokom?

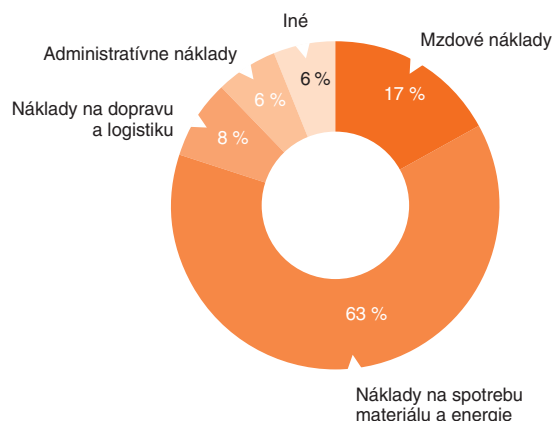

Graf 6: Aké sú hlavné príčiny zlepšenia/zhoršenia Vašej finančnej situácie?

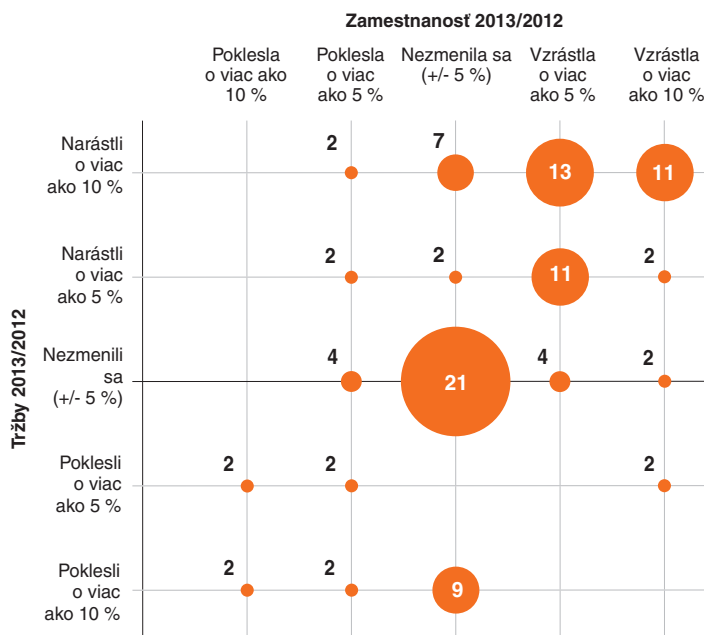
Medziročne došlo u spoločností k zníženiu nákladov najmä v oblasti vstupných materiálov a energií (63 %), ktoré predstavujú kľúčovú nákladovú položku výrobných nákladov dodávateľov v automobilovom priemysle. Znižovanie mzdových nákladov bolo druhým hlavným okruhom záujmu spoločností (17 %), zrejme aj vzhľadom na zmeny v pracovnoprávnej legislatíve. Šetrenie v oblasti dopravy a logistiky ako aj administratívnych nákladov malo v roku 2013 klesajúcu tendenciu (14 %) oproti roku 2012 (36 %), pretože významné úspory boli už dosiahnuté v predošlých obdobiach. (Graf 7)

Graf 7: Ak ste znížili náklady na podnikanie, ktoré z nasledujúcich oblastí sa to týkalo najviac?

Pozitívnu správou prieskumu je naďalej rastúci, resp. stabilný trend tržieb slovenských dodávateľov, a to aj napriek spomaleniu rastu objemu výroby áut v slovenských automobilkách. To potvrdzuje schopnosť slovenských dodávateľov realizovať svoju výrobu aj na zahraničných trhoch. Zároveň došlo k zastaveniu poklesu tržieb časti dodávateľov; v roku 2012 uviedlo 37 % spoločností pokles tržieb v porovnaní s 19 % v roku 2013. Ďalším prínosom automobilových dodávateľov bol nárast počtu zamestnancov v 2013 (45 % respondentov), i keď mzdové náklady tvorili jednu z hlavných oblastí znižovania nákladov. Len každý šiesty dodávateľ zaznamenal medziročný pokles zamestnancov. Pri porovnávaní zmeny tržieb a zamestnanosti poukazuje tento pomer na pokračujúci rast produktivity, čo sa môže prejaviť v príležitostiach presunúť výrobu z iných krajín na Slovensko a vytvoriť ďalšie pracovné miesta. (Graf 8)

Graf 8: Závislosť rastu tržieb a rastu zamestnanosti (údaje v grafe sú v percentách)

Optimistický výhľad aj pre rok 2014

U väčšiny dodávateľov prevažuje optimizmus pre rok 2014 - 44 % očakáva nárast tržieb a 40 % očakáva zachovanie ich objemu ako v roku 2013. Nárast tržieb je v súlade s predpokladaným rastom predaja automobilov v Európe (3,2 %-ný rast predaja v 2014), ktorý by tak mal ukončiť šesť rokov trvajúci prepád predaja osobných vozidiel. Stúpajúci trend predaja automobilov sa očakáva aj v krajinách strednej a východnej Európy (+7 %), USA (+4 %) a Číne (+10 %), zatiaľ čo predaje v Rusku môžu klesať. (Graf 9)

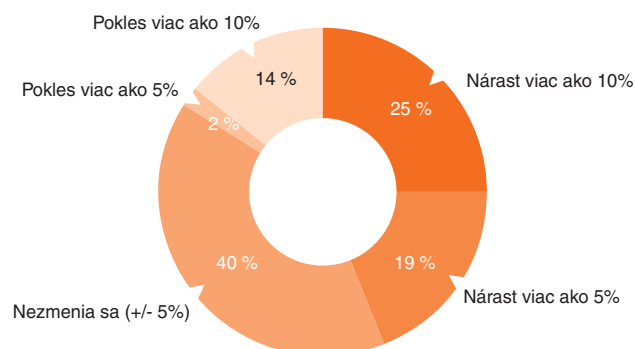
Podľa prieskumu tretina spoločností predpokladá nárast zamestnanosti porovnateľný so zvyšovaním tržieb a viac než polovica očakáva zachovanie súčasného počtu zamestnancov 2014.

Napriek pozitívnym vyhladkam rastu ekonomík USA, EU, Číny a ďalších kľúčových trhov vyjadrujú spoločnosti v prieskume isté obavy. Hlavné riziká ohrozujúce rast dodávateľov pre automobilový priemysel v SR sú takmer identické s rizikami, ktoré uviedli predstavitelia globálnych automobilových spoločností v nedávnom prieskume PwC (17. ročník Globálneho CEO prieskumu). Približne dve tretiny respondentov vníma spomalenie rastu v rozvíjajúcich sa trhoch ako aj pomalé oživenie v rozvinutých krajinách ako riziko. Tieto odpovede však zároveň potvrdzujú úspešnú diverzifikáciu záujmu slovenských dodávateľov o obidve skupiny krajín. Ďalším problémom je rastúce daňové zaťaženie a colná administratíva. V globálnom prieskume CEO tiež zazneli riziká súvisiace s vysokými cenami vstupov (materiál a energie), nadmerná regulácia priemyslu, reakcie krajín na dlhovou krízu, zmeny v spotrebiteľskom správaní a pod.

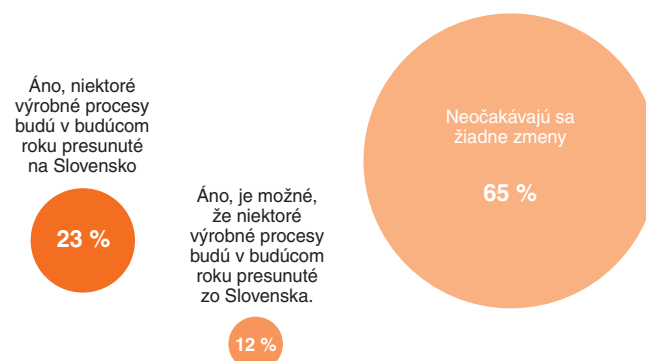
Zatiaľ čo asi dve tretiny respondentov potvrdzujú zachovanie existujúcej kapacity výroby v najbližšom období, asi štvrtina dodávateľov očakáva presun výroby na Slovensko v krátkodobom horizonte. V prospech Slovenska hovoria (aj na základe výsledkov prieskumu z roku 2013) produktivita pracovnej sily, blízkosť k finálnym zákazníkom a makroekonomická stabilita. (Graf 10)

Pozitívnym signálom pre dodávateľov je rastúci trend lokalizácie nákupov na Slovensku. U štvrtiny respondentov dosahuje podiel lokálnych nákupov až 20 %, u ďalších 7 % presahujú lokálne nákupy 20%ný podiel. Pre približne polovicu dodávateľov sa podiel lokálnych nákupov nemení. Z tohto dôvodu existuje veľký potenciál na zvyšovanie podielu nákupov zo Slovenska. (Graf 11)

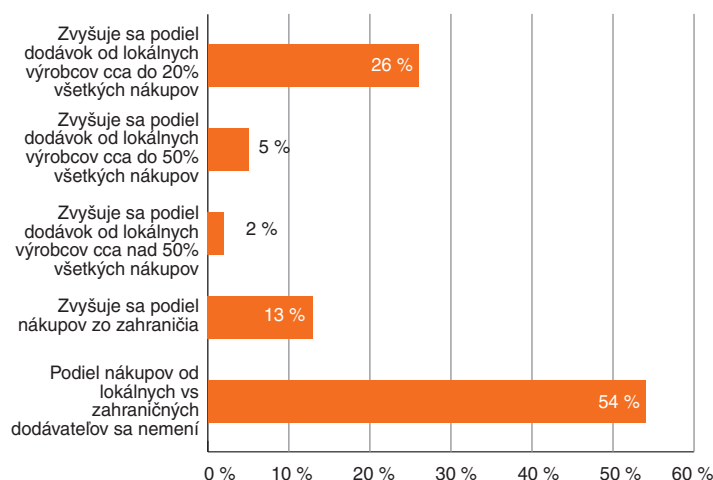
Graf 9: Aký očakávate vývoj tržieb v roku 2014?

Graf 10: Plánuje skupina/akcionári presunúť výrobu v krátkodobom horizonte?

Graf 11: Aký je trend lokalizácie v oblasti nákupov materiálu a služieb na Slovensku?

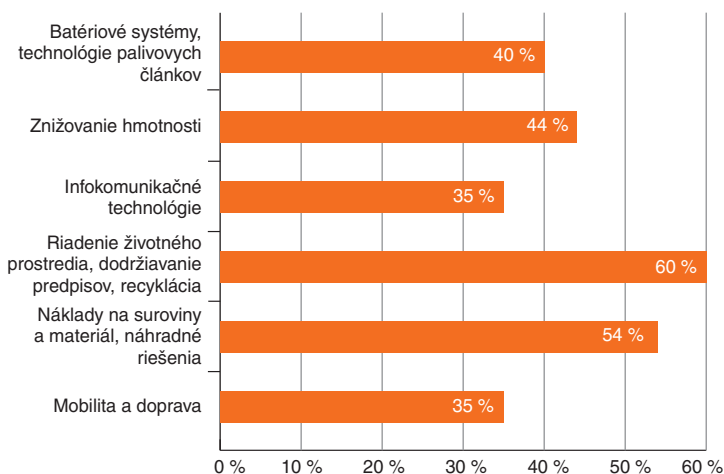
Kľúč k úspechu – inovácie, výskum a vývoj na Slovensku

Väčšina slovenských dodávateľov očakáva, že pozornosť odvetvia sa v budúcnosti sústreďí najmä na materiály (náklady, inovácie, alternatívne materiály, znižovanie hmotnosti automobilov). Toto vyplýva z vysokej konkurencie v automobilovom priemysle, kde materiály predstavujú významnú nákladovú položku a kde si dodržiavanie environmentálnej legislatívy vyžaduje zavádzanie inovácií v oblasti materiálov. Ďalšie významné trendy predstavujú technológie (infocom, alternatívne pohony), ako aj súlad s environmentálnymi a inými predpismi. Celkovo však len menej než polovica respondentov už realizuje aktívne kroky v oblasti týchto hlavných trendov. (Graf 12)

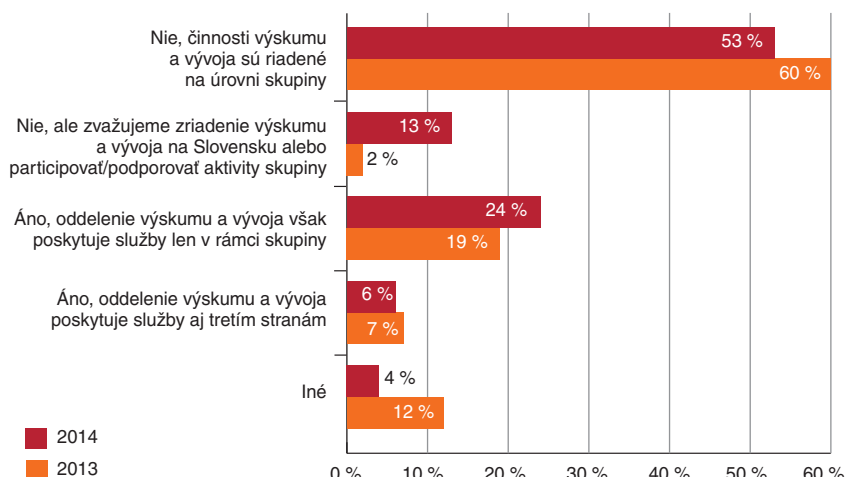
Podľa prieskumu došlo v porovnaní s minulým rokom k nárastu počtu respondentov (24 %), ktorí už výskumno-vývojové aktivity svojej materskej spoločnosti poskytovali. Zároveň viac dodávateľov (13 %) než pred rokom zvažuje zriadenie výskumných a vývojových činností na Slovensku, resp. vyššiu participáciu materskej spoločnosti na týchto činnostiach. Tento záujem predstavuje veľkú príležitosť ale aj nevyhnutnosť pre slovenskú ekonomiku pripraviť účinnú stratégiu a plán jej implementácie v praxi, aby sa Slovensko zaradilo medzi inovatívne ekonomiky. (Graf 13)

Graf 12: Na ktoré oblasti sa bude podľa Vášho názoru sústreďovať automobilový priemysel v budúcnosti?

Respondenti mali možnosť označiť najviac 3 oblasti.

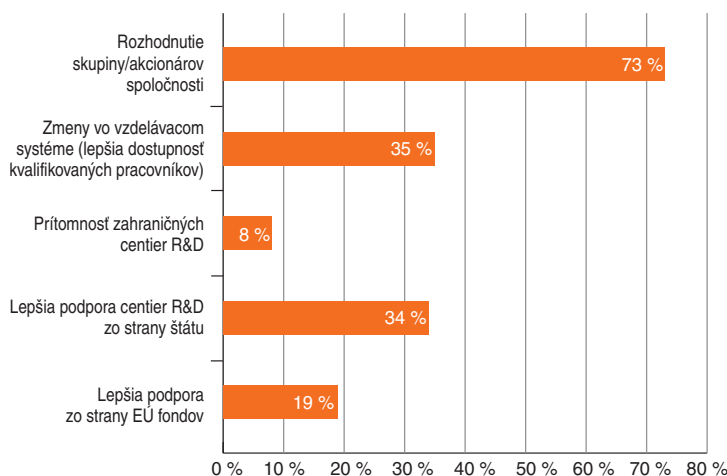
Graf 13: Uskutočňujete výskum a vývoj na Slovensku?

Hlavným impulzom pre zriadenie výskumných a vývojových činností v SR je rozhodnutie ich akcionárov, resp. skupinového manažmentu. Významným podnetom by bola aj lepšia dostupnosť kvalifikovaných pracovníkov a podpora zo strany štátu, napríklad formou daňových zvýhodnení. Ďalším stimulom inovácií by mohlo byť priebežné zavádzanie nových platformových stratégií zo strany OEM. Tieto vytvárajú príležitosti pre nové projekty slovenských dodávateľov ale zároveň významne zvyšujú tlak na výrobné náklady, kvalitu a produktivitu. (Graf 14)

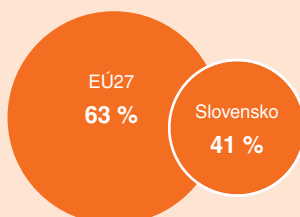
Graf 14: Aké zmeny by boli podnetom pre zriadenie/zvýšenie činností výskumu a vývoja vo Vašej spoločnosti?

Respondenti mali možnosť označiť viacero oblastí.

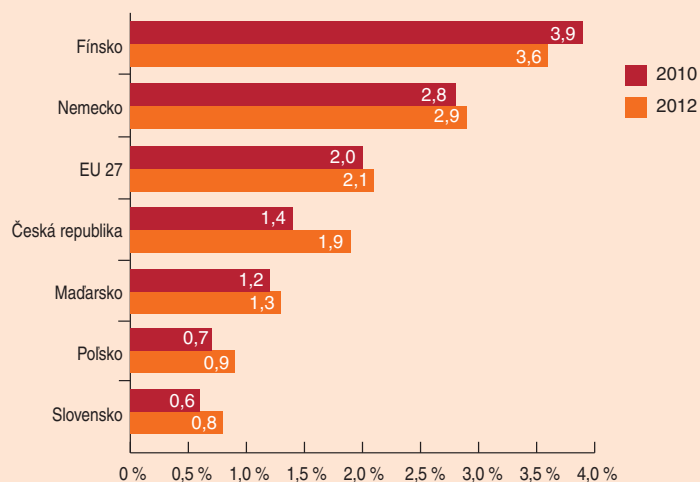

Náklady dodávateľov, ktorí sú na Slovensku aktívni aj v oblasti výskumu a vývoja, predstavujú zväčša menej než 1% celkových výnosov. Prekvapujúcim zistením prieskumu je fakt, že náklady 7% respondentov sú vyššie než 5% ich výnosov. Pre porovnanie: náklady na výskum a vývoj spoločností z krajín EÚ predstavujú asi 4% celkových výnosov.

Zatiaľ čo v EÚ je 63% výskumu a vývoja financovaného súkromným sektorom, na Slovensku je to len 41%.

Graf 15: Podiel výdavkov súkromného sektora na výskum a vývoj z HDP

79 %

**dodávateľov automobilového priemyslu
na Slovensku plánuje spustiť nový produkt
alebo zaviesť technologické inovácie**

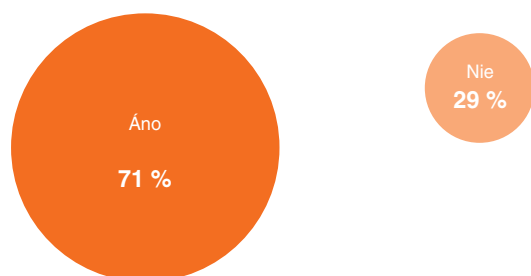
Kľúč k prežitiu – kvalifikovaná pracovná sila, vzdelávanie a spolupráca so školami

Dostupnosť a kvalita kvalifikovanej pracovnej sily predstavuje jeden z najväčších problémov dodávateľov. Na Slovensku tento problém potvrdilo až 71 % respondentov, čo je porovnateľné s výsledkami globálneho prieskumu. Je to zároveň obrovská výzva pre reformu vzdelávacieho systému v SR. (Graf 16)

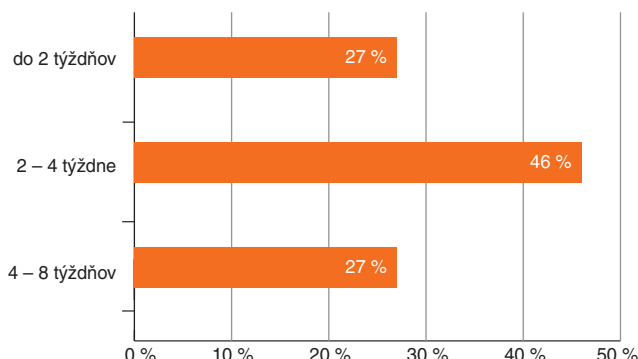
Zaškolenie nových zamestnancov spravidla trvá 2 až 8 týždňov, následné dosiahnutie požadovaných zručností trvá ďalších 3 až 6 mesiacov. U jednej šestiny respondentov v určitých profesiách dokonca vyše 1 roka. Pre ďalší rozvoj a zachovanie výrobných kapacít na Slovensku ako aj získanie konkurenčnej výhody v regióne je nevyhnutné zosúladiť vzdelávací systém s potrebami spoločností. (Graf 17 a Graf 18)

Projekty spolupráce škôl a spoločností v automobilovom priemysle už existujú, dokonca sa ich počet podľa reakcií dodávateľov medzročne zvyšuje. Na druhej strane, až 42 % spoločností uvádza, že nemá vytvorenú žiadnu spoluprácu so školami. Dôsledkom pretrvávajúcich rozdielov v zameraní školstva a potrebách praxe je vysoké percento (71 %) nových zamestnancov získaných prostredníctvom pracovných agentúr a úradov práce a len 42 % nových pracovných miest je obsadených vhodnými absolventmi škôl a univerzít. Je pochopiteľné, že u dodávateľov prevažuje vysoký dopyt po kvalifikovaných pracovníkoch z technických profesií. (Graf 19 a Graf 20)

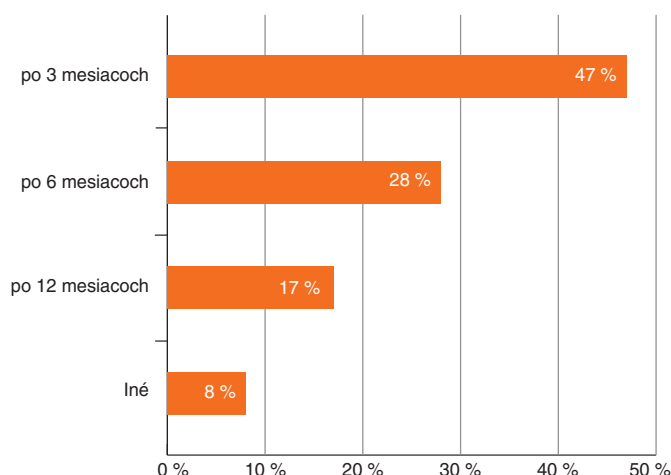
Graf 16: Predstavuje dostupnosť a kvalita kvalifikovanej pracovnej sily problém pre Vašu spoločnosť?

Graf 17: Ako dlho trvá vo Vašej spoločnosti úvodné zaškolenie nových zamestnancov?

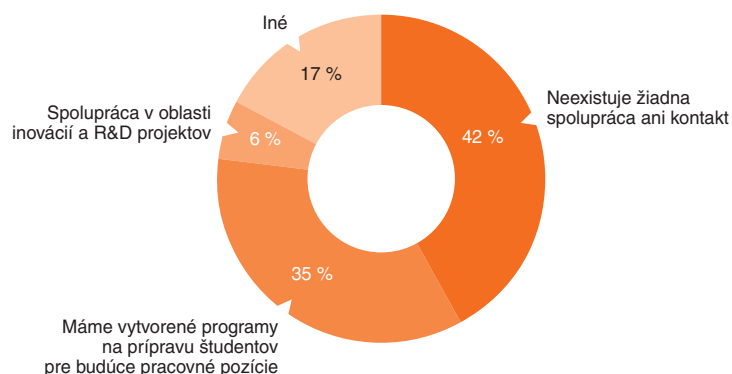

Graf 18: Po akom čase dosahujú Vaši noví zamestnanci požadované odborné zručnosti?

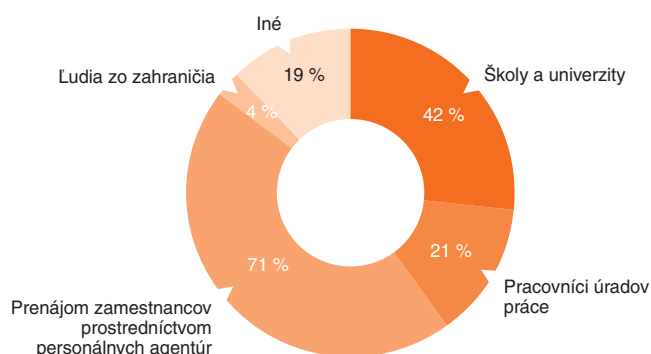

V roku 2013 považovalo vzdelávanie a nábor zamestnancov za jednu zo svojich priorit v riadení ľudských zdrojov približne 20% spoločností z automobilového sektoru. Najvýraznejšiu prioritu získali oblasti rozvoja vedúcich pracovníkov (60%) a zlepšenie internej komunikácie (30 %). Zdroj: štúdia HR Controlling 2013, PwC

Graf 19: Aká je spolupráca Vašej spoločnosti so školami a univerzitami?

Graf 20: Aké sú hlavné zdroje nových pracovných síl?
Respondenti mali možnosť označiť najviac 2 oblasti.

71 %

považuje za problém
nedostatok
kvalifikovaných ľudí

23 %

očekáva v blízkej budúcnosti
presun výroby na Slovensko

44 %

očekáva, že ich tržby
budú tento rok rásť

71 %

prijíma ľudí prostredníctvom
personálnych agentúr

79 %

plánuje spustiť nový produkt
alebo inovovať technológie

O prieskume

Prieskum realizovala poradenská spoločnosť PwC v spolupráci so Zväzom automobilového priemyslu SR (ZAP). Oslovení dodávateľa odpovedali prostredníctvom on-line dotazníka v období od 5. marca do 31. marca 2014 a prieskumu sa zúčastnilo 48 dodávateľov automobilového priemyslu na Slovensku.

Naša správa obsahuje kľúčové zistenia o situácii na trhu dodávateľov automobilového priemyslu, prináša zhodnotenie výsledkov dosiahnutých v roku 2013 a ich kľúčových faktorov a zároveň prináša výhľad pre najbližšie roky.

O spoločnosti PwC

Firmy PwC pomáhajú organizáciám i jednotlivcom vytvárať tú hodnotu, ktorú hľadajú. Sme sieťou firiem v 157 krajinách s vyše 184 000 pracovníkmi, ktorí robia všetko pre to, aby poskytovali kvalitné auditorské, daňové a poradenské služby. Viac sa dozviete na našej webovej stránke www.pwc.com/sk.

O združení ZAP

Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky je dobrovoľné združenie právnických osôb podnikajúcich a podieľajúcich sa na automobilovom a pridruženom priemysle. Hlavným poslaním ZAP SR je udržateľnosť a konkurencieschopnosť automobilového priemyslu na Slovensku a jeho strategické ciele na rok 2014 sú zamerané hlavne na skvalitnenie a formovanie podnikateľského prostredia, na podporu a vytvorenie výskumno-vývojovej základne pre automobilový priemysel, na zlepšenie spolupráce finálnych výrobcov so subdodávateľmi a na tvorbu environmentálnej legislatívy. Viac informácií nájdete na www.zapsr.sk.

Kontakt

Jens Hörning, Partner

líder pre automobilový priemysel

+421 2 59350 432

jens.horning@sk.pwc.com

Peter Mrnka, Direktor

špecialista pre automobilový priemysel

+421 2 59350 416

peter.mrnka@sk.pwc.com

Kontakt

PwC, Park One, Námestie 1. mája 18, 815 32 Bratislava

tel.: +421 (0)2 59350 111, fax: +421 (0)2 59350 222

PwC, Aupark Tower, Protifašistických bojovníkov 11, 040 01 Košice

tel.: +421 (0)55 32153 11, fax: +421 (0)55 32153 22

www.pwc.com/sk/automobilovy-priemysel